

Månadsblad

Månadsbladet nr 4

November 2021

Årgång 32

Utgiven av Lerum RKs Informations & PR kommitté

Ordförande/Redaktör: Magnus Bolle, magnus.bolle@telia.com

IT samordnare: Lars Zetterström, lze.rotary@telia.com

Medarbetare: Ulla Alvermalm, Sture Larsson, Conny Leinstedt, Lars Ohrås, Sven-Olof Pettersson och Ronny Terbrant.

Hemsida: www.rotary.se/lerum Distriktet: www.rotary.se/2360

President Tommy har ordet:

Vi hade nog alla lite mans hoppats på en vanlig advent och jul att fira ihop med våra närmaste och hoppet är väl inte ute, även om de senaste nyheterna om covid 19 skapar en viss osäkerhet. Vi får hoppas på det bästa och se till att bli vaccinerade med den tredje sprutan. Vårdcentraler är bra men allra bäst är nog de olika verksamheter som erbjuder drop-in vaccination, eftersom ingen tidsbeställning krävs.

Ibland kan jag fundera över hur mycket vaccin kroppen kan ta emot utan att protestera. Covid x3, säsongsinfluensa, lunginflammation och TBE x4 är de vaccinationer som jag tagit som vuxen och dessa vaccin ska kampera ihop med det vaccinationsprogram som de allra flesta av oss fick under våra uppväxtår. Man får hoppas att det fungerar.

I november hade vårt rotarydistrikt årsmöte. Det var första gången jag deltog vid denna typ av möte och lite konfunderad blev jag över de svårigheter som den stackars mötesordföranden hade för att få ihop mötet och de beslut som skulle fattas. Det står i alla fall klart att en ny distriktsindelning väntar liksom att avgiften till distriktet kommer att höjas en del.

Advent innebär bl a att adventsljusstakarna ska pockas fram liksom olika former och modeller av ljussättning. Alltid är det någon lampa som inte funkar och detta att trassla upp ljusslingan är inte alltid det lättaste uppdraget. Färdigt resultat ger dock en härlig stämning när ljusen glimmar i höstmörkret och vi nordbor har nog ett stort behov av ljus.

Som alla vet är våra veckomöten igång och närvaron är imponerande hög. Den 23 november hade vi en närvaro om 67%, vilket är en imponerande siffra. Intresset för vår veckomöten kan nog till stor del förklaras av de intressanta föreläsare som programkommitten ordnat fram. Det finns också anledning att imponeras av kamratskapskommitten som inbjudit till julbön med efterföljande måltid liksom den traditionella resan till Falkenbergsrevyn. Glöm inte att anmäla er till dessa evenemang!

Vårt 50-årsjubileum närmar sig och styrelsen kommer att ha detta jubileum som en punkt på nästa styrelsemöte i januari. Med tanke på att tiden rusar fram är det lika bra att redan nu börja fundera och planera inför jubileet.

Tommy

Anhörigmiddag på restaurang Piano Lerum den 3 november 2021

Samhällstjänstkommittén genomförde den 3 november den årliga anhörigmiddagen för anhöriga som vårdar anförvanter under 65 år.

Anhöriga mötte upp på restaurang Piano i Lerum. Inbjudan hade skickats ut av Jessica Gustavsson och 17 gäster mötte upp. Från Lerums kommun fanns Jessica och Marie. Rotary representerades av Martin, Bertil och Kjell.

Bertil hälsade gästerna välkomna och berättade kort om vad Rotarys historia och vad vi arbetar med.

Vi blev serverade en mycket god fiskrätt, kaffe och kaka i den fina och trevliga restaurangen Piano. Gästerna verkade trivas och samtalen vid borden var glada och livliga.

Jessica tackade från kommunens sida för samarbetet med Rotary och att olika aktiviteter kan genomföras med hjälp av Rotary. Våra gäster framförde sitt tack för att bli bjudna på den goda maten i den fina restaurangen.

Ett stort tack till Fredrik och hans personal för mat och service.

Kjell Björkander

3:e pris i End Polio Now insamligen
tack vare generösa medlemmar.

Grattis till alla i er klubb som bidragit med 10 200 kr till End Polio Now.

Ni kom på tredje plats efter Göteborg Kungsporten 25 300 kr och Göteborg Marieholm 19 500 kr.

Varje bidrag räknas. Nu kan 16 500 barn vaccineras tack vare bidragen från 2360.

På distriktets hemsida och fb kommer information att finnas om resultatet av insamlingen.

Lena Liljenhed Ekman

District Governor 2021-2022
District 2360

Veckomöte nr 8 den 2 november 2021

Kommer elen att räcka till?

Presidenten öppnade mötet med att hälsa alla välkomna. Våra gäster Mats Jakobsson och Egon Karlsson hälsades med en varm applåd. Närvaron: 38 medlemmar 58%.

Glada jubilarer

Åke Hännestrand hade hälsningar från Sven Porelius.

Dagens föredragshållare Mats Jakobsson VD Lerum Energi om "Räcker elen till".

Finns tre typer av elbrist: Elenergibrist, effektbrist och nätkapacitetsbrist.

2019 gjorde Sverige av med 135 TWH. Kommer att behövas öka till 190 - 310 TWH. Allt för att minska koldioxidutsläppen. Största elförbrukare är industrin där SSAB i Luleå och Oxelösund samt Cementa står för merparten. Dom kommer också att stå för den största ökningen för att bli fossilfria.

Priserna kommer variera mycket framöver beroende på att vi kommer vara beroende av vindkraft och att det regnar så vi kan fylla på våra vattenmagasin. Sverige är indelat i 4 prisområden från norr till söder i exemplet som visades varierade priset vid ett tillfälle 27 öre/KW i norr och 141 öre/KW i söder. Idealt för att få billig el är mycket blåst och regn.

Lerum ser ut att ha bra tillgång på el i dagsläget. För oss Lerumsbor är det bra om vi köper elen från Lerum Energi då all vinst går tillbaka till oss som bor i Lerum.

Den 27 november invigs fiskvägen förbi kraftverket vid Hillefors kvarn och då är vi alla välkomna.

Presidenten och vi tackade Mats Jakobsson för ett intressant föredrag med en stor applåd och avslutade mötet med att plinga i klockan.

Mats Jakobsson

Minglande rotarianer.

Födelsedagar: Hans Richert och Sten Lundgren firades med fyrfaldigt leve och sång. Hans Richert 60 år tackade för all uppvakning på sin stora dag.

Mats Jakobsson vid projektorn.

Sven Pettersson

Veckomöte nr 9 den 9 november 2021

Sameföreningen i Göteborg

Johannes Marainen

Presidenten hälsade föredragshållaren Johannes Marainen, 36 medlemmar, två gäster från Lerum Aspen RK och Eva Nisshagen Rosén välkomna till dagens möte.

Innan hade Magnus Bolle tagit en bild av samtliga närvarande på uppdrag av distriktsguvernören med anledning av att klubben kommit trea i distriktet när det gäller insamlade medel till Polio+.

Matti Tiks vädjade om sponsring för Segling på lika villkor, som pågått under många år. Där får handikappade barn tillfälle att segla tillsammans med unga medlemmar i Lerums Segelsällskap.

Johannes Marainen

Så var det dags för författaren, läraren och föreläsaren Johannes Marainen att berätta om sitt liv som same. Redan 1953 flyttade han från samebyn efter att ha gått i nomadskola, där man straffades om man pratade samiska.

— Om man sa ett ord på samiska fick man gå ut och hämta ris som lärarinnan sen slog en på fingrarna med. Man skulle försvenskas, vilket fick till följd att jag inte kunde samiska senare i livet utan fick studera det.

Johannes fick inte heller använda sitt samiska namn, Las-Biet-Heaihka-Johánas, vilket gjorde att han i skolan inte reagerade först när han kallades Johannes. Men han hade läshuvud och fick som förste i släkten börja på realskolan i Kiruna. Där fick han ingen bostad utan fick ta in på "Lapphärberget" där han bodde en termin innan han fick annan bostad..

— Det var hårt, man blev kallad lappdjävel på stan och jag ville sluta skolan, men blev övertalad av min lärare att ingå ett kontrakt. Jag skulle gå fram till jul och sedan få ett års permission om jag lovade ringa honom efter det. Jag blev renskötare i ett år, men det var verkligen hårt, så jag ville komma tillbaks till skolan. Det var lättare att bli lappdjävel än renskötare, förklarade Johannes.

Han studerade sedan vidare och blev lärare. På 70-talet fick han en förfrågan om att berätta om samer på Kungälvss folkhögskola. Då insåg han att han inget kunde om ämnet och började lära sig. Han tog tjänstledigt från sitt lärarjobb och började läsa svenska och samiska på universitet, blev lärare i samiska och började söka sina rötter. Han har givit ut en rad böcker om tvångsförflyttningen av samer och följderna av det. Han blev även rektor på Munkeröds Utbildningscentrum i Stenungsund

— 60 % av folk med samiskt ursprung känner inte till att de är samer. De lider av ”Vi är inga lappar”-syndromet. Den första generationen skämdes och det talades aldrig om det samiska i familjerna. Men i dag har detta ändrats. Nu är man stolt över att vara same, avslutade Johannes Marainen och visade upp sin vackra samedräkt.

80-åringen fortsätter sin upplysningsverksamhet om samerna, deras språk och kultur och han fick tack och varma applåder från oss.

Ulla Alvermalm

Las-Biet-Heaihka-Johánas

Veckomöte nr 10 den 16 november 2021

Gråbomålet - dialekt

Marianne Josephsson

Presidenten hälsade 39 medlemmar och 3 gäster välkomna, 59% närvaro var årsrekord!

Kenneth Abelson gratulerades, och framför allt fick vi välkomna en ny klubbkamrat, Egon Karlsson.

Egon Karlsson hälsades välkommen i klubben under överinseende av faddern Arne Gabrielsson.

Så var det dags att lyssna till Marianne, som på ett pedagogiskt och charmerande sätt berättade om dialekter i allmänhet och Gråbomålet i synnerhet.

Flera gamla dialektord finns inte i svenska ordböcker, men Marianne hade funnit dem i isländska skrifter, vilket visar att de levt kvar från fornnordiskan.

Fornnordiskan var ett rikt språk, med alla kasus, vilka vi börjar tappa idag.

Avslutningsvis fick vi lyssna till en hel berättelse, framförd på Gråbomål.

Även en invandrad bohusläning förstod det mesta och njöt av berättelsen.

Lars Ohrås

Följ den här länken så får ni både se och höra Marianne kula.

https://www.youtube.com/watch?v=xnDh_pohNcU

Veckomöte nr 11 den 23 november 2021

Aspen Strand – Då, nu och i framtiden Anna Samuelsson och Louise Wollter

Denna, halkiga tisdagseftermiddag samlade 45 egna rotarianer (67 %) och sju gäster.

Gästerna var föredragshållarna Anna Samuelsson och Louise Wollter, samt Lena Janmarker, Tommy Brandt, Olof Olsson, Per Tollemark och Gunnar Wikehult. Dessa hälsades välkomna på sedvanligt sätt.

Efter avslutat intag av en fiskrätt med potatismos, öppnade presidenten Tommy Johanson mötet med ett kling.

Bengt-Göran informerade om Julfesten och Falkenbergsrevyn.

Arne Kaldert delade ut 5 priser i vinlotteriet.

Vi hurrade och sjöng för Sven-Olof Pettersson och Lars-Peter Forsberg, som hade fyllt år.

Därefter informerade Anna och Louise, från planenheten på Lerums kommun, om Aspen Strand samt visade några bilder.

Jubilarerna och Presidenten.

Projektsamordnare Louise Wollter och Lerums planchef Anna Samuelsson.

I ÖP2008 (översiktsplan) var Aspedalen ett potentiellt utvecklingsområde. En arkitektävling (Europa 10) genomfördes. Ett planprogram togs fram och godkändes av KS (kommunstyrelsen) 2012. Ett konsortium bildades 2013, genomförbarhetsstudie 2014, detaljplaner 2015, konsortieavtal 2016 och samråd hösten 2017.

Byggnation av 550 bostäder skall ske 2025-2029. Då har det då gått 21 år från start till slut!!!

Mer aktuell information om projektet skall snart komma på kommunens hemsida, [Aspen strand](#)

Det blev därefter många frågor från deltagare. President Tommy tackade Anna och Louise för informationen om detta intressanta projekt.

Mötet avslutades med ett kling kl 18:08. Därefter gick vi hem i det fortfarande, halkiga novembervädret.

Vid Skrifarpennan Ronny Terbrant

Veckomöte nr 12 den 30 november 2021

Julens Böcker

Anna-Lena Johansson

Så var det dags för det traditionsenliga föredraget om julens böcker. Odd-Fellow-gården var smyckad med snö-tyngda granar som lyste upp vår väg in i värmen. Anna-Lena hade lockat 31 egna medlemmar och ett antal gäster från när och fjärran.

En god och lättäten kycklinggryta serverades och den inhoprade Presidenten, Lars-Peter Forsberg (LP) hade inga svårigheter med att passa tiden. LP berättade att för ett år sedan var han hos oss för första gången som Manfreds gäst - tiden går fort när man har roligt!

Christer Carlson och Åke Lagerquist hade båda fyllt år och gratulerades med hurrarop och sång. Sången var så hyfsad att båda gentlemännen tog en promenad till spargrisen.

Två ynglingar som blivit ett år äldre.

Första mötet som President gick som en dans.

Den charmerande Anna-Lena tog till orda och berättade om sina favoritböcker inför julen. Hennes boktrave var ganska hög och många favoriter fanns det. Undertecknad blev inspirerad och har redan köpt "Julrevy i Jonseryd och andra berättelser" av Klas Östergren. Alla böcker i hennes trave fick ett initierat omdöme och de flesta var favoriter. Samtliga finns på fotot nedan.

Efter en del frågor tackade President LP Anna-Lena och avslutade med att berätta en historia om Karl-Gustav Lindstedt, en finlandsbåt, en tango och en kraftigt byggd finska vid namn Sirka-Liisa.

Vi skrattade gott innan vi tog oss ut i vintervädret för hemfärd.

Magnus Bolle

